

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

M ante N

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

to, Manumitto, Summitto, & Trāsmitto, de quibus suis locis. Miſſa, a, um, particip. eas ſignificationes habet quas mitto. [מיש/מישית/מישית/מישית. Gall. Envoyer. Ital. Mandare. Germ. Schicken. Hispan. Embiada. Pol. Poſtawi. Vng. Kwidet. Ang. Send.]

Miſſa, us, ſubſtantivum, m. q. Immiſſionem ferarum aut gladiatorum in arenā ſignificat. [מישית/מישית/מישית/מישית. Gall. tetremont. Ital. Mettere in conſiſa le fiere ne ſpectacoli. Ger. Die beſarſaſung der Thieren oder Beſtreen zu einem Schanſpiet. Hispan. Echoncito. Pol. Spuſkajnie do lozka we grab. Vng. & qe beſarſas, vrezet. Ang. A ſending or putting forth.] Suetonius in Domitiano de his Circenſium die, quo facilius centum miſſus perageretur, ſingulos à ſeptenis ſpatiis ad quina corripuit. Idem in Claudio: Circenſes frequenter etiam in Vaticano commiſit, nonnunquam interſecta per quinos miſſus venatione. Hæc Budæus. & Aliquando ſumitur pro immiſſione ſerculorum. [מישית/מישית/מישית/מישית. Gall. M. Ital. Miſſo. German. Eis Tracht einer Weijet. Hispan. El mandar, è coja que ſe lleva en plaza. Polon. ſtawienie. Vngar. Egy rendbeli teli etek. Ang. A miſſo or doba of meate beure to the table.] Ita Lampridius ſcribit Helioyabalum celebrariſſe tale convivium, ut apud amicos ſingulos ſinguli miſſus appareretur: & aliquando omnes miſſus ſola carne phasianorum ſtruxiſſe. Budæus.

Miſſio, f. Actus ipſe mittendi. [מישית/מישית/מישית/מישית. Gall. Envoyer ſouvent. Ital. Mandar ſpeſſo. German. Diſt ſchicken. Hispan. Embiar à menudo. Pol. Poſtawi. Vng. Kwidet. Ang. To ſend often.] Liv. 9. ab Urb. Quod incolumi Hernico nomine ſimul cum his Samnites auxilia miſſaverant.

Miſſicūlo, as, itru frequentativum à mitto, idem quod mitto. [מישית/מישית/מישית/מישית. Gall. Envoyer ſouvent. Ital. Mandar ſpeſſo. German. Diſt ſchicken. Hispan. Embiar à menudo. Pol. Poſtawi. Vng. Kwidet. Ang. To ſend often.] Plaut. in Epi. - empta eſt ancilla, quod tunc as me bettas miſſicūlabas.

Miſſile, & hoc miſſile, adject. pen. cor. om. t. Quod faciliè mittitur. Miſſile pen. cor. quum per ſe ſubſiſtit, Telum quod manu mittitur. [מישית/מישית/מישית/מישית. Gall. Toute forte de dard. Ital. Ogni forte di dardo. Ger. Das tötet ja werfen od ja ſchießen iſt: ais da ſind pſicuti Schiſſum. Etiam. Hispan. La lanza o perlo que ſe tira. Pol. Latwoy teci do ſzuplania albo puzna. Vng. Hagis zofszas, az mit ketel beſzaznak el. Ang. A dart or any ſuch thing.] Virg. 9. Atentid. ſed pellere vallo Miſſilibus certant. Plin. lib. 28. cap. 4. Ferunt difficiles partus ſtatim ſolvi, quum quis tectum in quo ſit gravis traſmiſerit lapide vel miſſili ex his que tria animalia ſingulis iſtibus interſecerint, hominem, aprum, uſum. Miſſiles lapides, Liv. 1. ab Urb. Pondus miſſile diſci, Propert. lib. 3. Eleg. 14. Miſſilia ſaxa, & miſſilia tela, Liv. 2 & 3. ab Urbe. Miſſilia tormenta, Plin. lib. 8. cap. 21. & Miſſilia etiam dicuntur munera que à principibus populo ſpangebantur, utputà bellaria, limea, odoros, unguenta. imberis. Sueton. in Calig. Spatit & miſſilia variorum rerum, & panaria cum obſonio vitium divitit. Idem in Nerone cap. 21. Quare ſpectaculum multiplicatis miſſilibus in ſerum protrahabatur.

Miva, fit ex fucis ſtomachum confortantibus, pyrorum ſcilicet vel cydoniorum.

Mixobarbāri, miſobāri, Dicbantur qui ex altero parente Græco, altero Barbaro prognati erant: quo nomine dicti fuerunt Medæ liberi, quos illa ab Iafone repudiata Aegeo peperit. Nonnulli recantiorum, deſorto nonnulli vocabulo, Mixobarcos vocaverunt, qui quum Barbari eſſent, Græcè tamen noſſent.

Mixtariſus, vel potius Miſtariſus, Vas quo vinum aqua miſcemus, מיסרס, Lucil. Veccus, aut gemina longus miſtariſus anſa.

M. N. In notis antiquorum, meo nomine, vel millia nummum vel nummorum. M. N. F. L. mauiſſus locus. M. N. M. manu-miſſum. M. N. M. N. municipalis, municipis.

Mna, [מנה מנהל. מנהל.] Græcè, Latinè Mina. Vide MINA.

Mnēmōnicā, מנמוניקא, ab Autore ad Heren. lib. 3. vo eantit præcepta memoriam adjuvantia. Quemadmodum (nagus) qui literas ſciunt, poſſunt id quod audierunt ſcribere, & recitare quod ſcripſerunt: ita qui mnemonica didicerunt, poſſunt quæ audierunt, in loca collocare, & ex his memoriter pronuciare.

Mneſithium, Bupthalmus, apud Dioſc. lib. 3. cap. 137.

MO. In notis antiquorum, modi, vel, modo, mors. M. P. maſt poſtus, vel Marcus Pacuvius, vel menſæ poſuit, vel maximus princeps. M. P. D. majorum partem diei. M. P. O. P. Marcus Popilius, M. R. miles Romanus, M. R. militia Rhaxcania. M. R. E. G. militie Regienſium vel militum. M. S. menſæ, vel meſſibus, vel moleſtus. M. S. P. memorie ſux poſuit. M. moſ vel mus. M. T. F. E. malo tuo factum eſt.

Mōbilitas, Mobilitas, Mobiliter. Vide MOVEO. Mōderate, Moderatio, Moderator, Moderatrix, Moderatus, Moderos, Modeste, Modestia, Modestus, Modice, Modicum, Modifico, Vide MODVS.

Mochium, Aegyptiorum lingua, iſtveſtris porolaca. Mōdiſus, dii, m. f. ut inter doctos noſtra ætate ſcè conuenit, menſuræ genus fuit continens ſedecim ſextarios. [מישית/מישית/מישית/מישית. Gall. Vo moy ou boiſſon. Ital. Moggio. German. Ein Maß, wird bey uns gemeinlich für ein Seſter genennet. Belg. Een Maet. Hispan. Celestino. Pol. Koryz, quæritia. Vng. Vekas, kōbz. Ang. A bushel.] Ceter. de Amic. Verumq; illud eſt quod dicitur, Multos modios ſibi ſimul edendos eſſe, ut amicitia munus expleatur ſit. Item 2. Offic. Ne Marco quidem Scio vitio dari eſt, quod in canere aſſe modium populo dedit. Voluſius Metianus, Quadrantal, inquit, quod nunc pleriq; amphoram vocant, habet utras duas, modios tres, ſemo dios ſex, congios octo, ſextarios octo & quadraginta, heminas ſex & nonaginta, quartarios centum nonaginta duos, cymathos quingentos ſeptuaginta ſex. Ex quibus Voluſii verbis ſacillimè colligi poteſt quantum modius contineat. Nam quum dicit Amphoram, quæ antiqui Romani Quadrantal vocabant, continere tres modios, ſextarios aut octo & quadraginta, ſequit̄ neceſſariò Modium tertiam partē eſſe XLVIII. ſextariorū, quæ eſt ſedecim ſextariorū. Lapius eſt itaq; Peronius, & poſt cum alii, qui Modium eſſe putaverunt duorū & viginti ſextariorū: quanquam utrobiq; librationem (ut arbitror) culpa Sextariorū legatur, non Sextariorū, & hoc ſit compoſitum Semo dius, quod ſignificat modum dimidium. Colum. lib. 2. Eadem quatuor modus, nonnunquā tribus, aliquando etiam duobus ac ſemo diio iugerū occupat. & Modius vini Parisius, tricenos ſenos ſextarios noſtros capet. Sextarius aut octonos eas quas pintas dicimus. Budæus. & Modius Parisius, quatuor & viginti medimnos Atticos capet. & Modius agri, Actus quadratus, qui later eſt pedes centum viginti, & longus totidem: Mina etiā Latinè dicitur, teſtē Virg. 1. de Remū. cap. 10. & Modium neutro genere etiam dicitur. Plin. lib. 18. cap. 16. Iſt præſtant in iugera modia vicena.

Mōdiolus, li, m. f. cum accentu in antepenultima. [מישית/מישית/מישית/מישית. Gall. Un petit moy ou boiſſon. Ital. Moggio picciola. German. Ein Seſterium oder Viertelmaß. Hiſp. Pequeno celeſtino o elmod. Pol. Miod. Vngar. Nogyedex, kōbz. Ang. A little buſhell.] Iſt quæſita pars modii, ut putat Sipſitionus, innixus Plauti loco ex Cōſul. vix excuſpū ut diceret, Quia ei promiſſi modiololum vinū daret. Ex quo Plauti loco ſatis conſtat modiololum eſſe quæſi modii partem: cuius tamen fuerit capacitatis, neq; ex hoc loco deprehendi poteſt neq; alibi memini me legiſſe. Hic etiam nomine dictum eſt parvum vas quadratum ad hauſtendum ex parte, aut lacu, aut ſumme aquam. Horum autem modiololum (ut eſt apud Frontinū de aque ductibus) aliud eſt erogatent, aliud acceptantius, ut multus in locis intueri licet. Vtrum: ha quum tota à calcantibus verſabitur, modiololum plenus ad ſummū elati, & ruſus ad imum revertentes, inſundent in eadē ipſa per ſe quod exierunt. & Modiololum etiam eſt vas meoſerant potui paratum, ut phiala, ut nulla non ramentum poſtuli, inquit Scavola in l. Sex. ff. de auro & argento legat. Hæc Budæus. & Modiololum in tota, cui affixi ſunt radii. Plin. lib. 9. cap. 4. Apparent & tota appellata à ſimilitudine, quæteras diſtincta radiis, modiololum earum oculis duobus utrinque claudentibus. & Eſt præterea modiololum inſtrumentum chirurgicum. Cōſul lib. 8. cap. 3. Excidunt verò os duobus modis: ſi parvulum eſt, quod læſum eſt, modiololum, quem yonias Græci vocant: ſi ſpatoſus, terebris. Deinde ſubdit: Modiololum ferramentum concavum, & tetes eſt, imis oris ferratū, per quod medium cavum ipſe quoque interiore orbe cinctus, demittitur.

Mōdiolus, le, A modio, quod eſt unius modii. [מישית/מישית/מישית/מישית. Gall. D' un moy. Ital. D' un moggio. German. Das ein Seſter hat. Hiſp. Caba de von celminis. Pol. Cymertium. Vng. Vekas, kōbz. Ang. Of one buſhell.] Plaut. in Caprius: Aulas, calicesque omnes contregit, niſi quæ modiales erant.

Mōdiolus